

Globoko jeseni

Radijska igra

Glasovi, našteti po zaporedju, kakor jih prvič slišimo:

GOSPA
DEDEC
JANKO — otroški glas
SOSED
SOSEDA
STAREC
MESO — ženski glas
KOLPORTER
ZVOČNIK — ženski glas
PRODAJALKA A
BURJA — moški glas
BURJATOVA
FANT A
FANT B
deška glasova
PRODAJALKA B
ŠTANCAR
ŠTANCARJEVA
PES

Milan
Jesih

GOSPA: *(poje po melodiji narodne pesmi Goreči ogenj brez plamena)*

La la li, la la la la la — la la li, la la, la li — la la la, la la la li
la — la la la, la la, la li...

DEDEC: A ni čudno, preljuba žena, sem poglej, vidiš mojo podlaket,
kako mi dlake stojijo pokonci?

GOSPA: Pa res.

DEDEC: Od česa bi to moglo biti?

GOSPA: Si kaj grozljivega slišal, da te je kurja polt oblila?

DEDEC: No — zmeraj si fušala, tega sem navajen, to ni vzrok.

GOSPA: Morebiti bi si moral rokave odvihati. Sploh si obleci kaj debe-
lejšega. Jesen je, mrzli dežji šibajo ogoleli vrt. Hlad, hlad, ta bi ti
znal dlake pokonci postaviti.

DEDEC: Hlad, praviš? Nič ga nisem videl.

GOSPA: Hlad se bolj čuti, kakor vidi. A te zebe?

DEDEC: Zebe? Ja, malo me zebe.

GOSPA: Vidiš, ker je hladno, te zebe, in ker te zebe, so se ti dlake na podlakti postavile pokonci.

DEDEC: Jesen je, mrzli dežji šibajo . . . Kaj pa naj oblečem?

GOSPA: Letošnjo jesen so moderne resne sive in olivno zelene nianse.

DEDEC: Od same barve mi ne bo toplo. Ljuba žena, bolj natančno me pouči, kako naj poležem dlake na podlakti. Malo boljše je že, ko sem odvihal rokave.

GOSPA: Pulover si obleci. In spet si brez nogavic. Električno pečko prižgi, se bo zrak prec malo temperiral . . . Pa krop napravi in v njem skuhaj suhih čajnih listkov . . .

DEDEC: To se mi pa ne ljubi. A pulover, praviš?

GOSPA: Tistega rdečega, ki sem ti ga štrikala na svoji smrtni postelji. *(Zunaj lajež manjšega psa.)*

DEDEC: Ah, so ene živali prišle in so ga pojedle.

GOSPA: Molji?

DEDEC: Prav lahko da se jim tako reče.

GOSPA: Zakaj pa ta tvoj pes kar naprej laja?

DEDEC: To bi bilo treba pa njega vprašat. Najbrž vidi Štancarjevo zverino, ki po našem vrtu tičke zalezuje, seveda brez vsakega uspeha.

GOSPA: Misliš mačko?

DEDEC: Prav lahko da se ji tako reče. Psa je treba ja slišat. Na ljudi drugače laja kot na mačke. Mačkov ne mara, ljudi ima pa rad. Čuvaj že ni. Ni vsak pes čuvaj, recimo, Tedi že ni. So bili spomladi trije pobi na češnji, eden se je pa spodaj s Tedijem igral, ga je vsega oblizal. Se pravi, Tedi rabutarja. Sem skoz okno gledal.

GOSPA: Si jim rekel, naj ne lomijo vej?

(Odpiranje okna.)

DEDEC: Tedi, boš tiho!

(Lajež se spremeni: zdaj pes pozdravlja gospodarja.)

Ne, ne, noter pa ne moreš, poglej se, kako si svinjski. Lepo tiho bodi.

(Zapiranje okna.)

Madona, je grd veter. Brrr.

GOSPA: Jesen je. Dlake na podlakti so se polegale?

DEDEC: Polegle. Se pravi, me ne zebe več. Zebenje je ponehalo. Če so dlake polegale, so že imele vzrok.

GOSPA: Ali bi se pa mogoče bolj prav sklepalo takole: prej so ti dlake na . . . kako se že reče?

(Lajež poneha.)

DEDEC: Ne vem . . .

GOSPA: Na podlakti?

DEDEC: A naj zaviham rokav, da bova videla, kako se reče? Če kaj piše?

GOSPA: Ne, poskušajva misliti abstraktno. Dlake na tistem . . .

DEDEC: Na podlakti?

GOSPA: Recimo. So se postavile pokonci, ker te je zeblo. Se pravi: zeblo te je, zato so se dlake postavile pokonci. Imele so vzrok. Zdaj pa si odvihal rokave in si oblekel jopico. Nehalo te je zebst. Dlake nimajo več vzroka, da bi stale pokonci, zato so polegile in pozaspale.

DEDEC: Kaj sem pa jaz trdil?

GOSPA: Trdil si, da so dlake polegile zato, ker so imele vzrok. Jaz pa trdim, da so polegile zato, ker nimajo več vzroka, da bi stale.

DEDEC: To seveda ni isto.

GOSPA: Še malo ni isto.

DEDEC: Oba ne moreva imeti prav.

GOSPA: Ne. Samo eden od naju ima prav.

DEDEC: In to si ti.

GOSPA: Aha.

DEDEC: Kakor zmeraj. Zmeraj je bilo tako . . . In tudi zdaj ni drugače.

GOSPA: V izkušnosti sem imela prednost pred teboj, že ko sva se spoznala. S časom je ta prednost še naraščala. Morebiti sem bila tudi za kanec bolj bogato — ali manj revno — obdarjena z naravno inteligenco . . . Predvsem pa sem imela drugačno notranje življenje, drugače sem se odzivala na svet . . . to me je delalo modro in izkušeno . . . Zdaj, ko je za menoj tudi poslednja skušnja . . .

DEDEC: Imaš pa sploh neprimerno prednost.

GOSPA: Tako je, Lojzej.

DEDEC: A ne, kakšna tišina je ratala.

GOSPA: Meni je ljuba.

DEDEC: Tedi je ubogal.

GOSPA: Veter je nehal. (*Šepeta.*) Zdaj si lahko nadeneš klobuk, ne bo ti ga trgalo z glave, ko stopiš na plano. Takole, ja: rada imam klobuk na tvoji glavi. Moškemu obrazu daje klobuk slovesno jasnost.

DEDEC: Veš, prazno je. Včasih me obide, da bi pohitel za teboj.

GOSPA: Lojzej, ne obupuj.

GOSPA: } (hkrati) Pri petinšestdesetih —

DEDEC: }

GOSPA: Saj si še mlad! Poišči si kakšno družbo. Pripelji si domov kaj vročega, kaj mehkega, kaj toplega —

GOSPA: } (hkrati) Saj si dedec in pol!

DEDEC: }

DEDEC: Nikoli ga nisem polomil, če sem upošteval tvoje nasvete.

GOSPA: In tudi tokrat ga ne boš.

DEDEC: Mehkega, vročega. To je lahko reči.

GOSPA: Mene se spominjaš?

DEDEC: Tebe, ženka?

GOSPA: Priznaš, da sem bila vroča?

DEDEC: Bila si najboljša ženska ... in ne morem si misliti, da bi te lahko zamenjalo kaj drugega ... najsi bo še tako vroče ... in morda celo toplo.

GOSPA: Ne bodi malodušen. Ljudje umirajo, človeštvo živi.

DEDEC: Mogoče imaš prav ... Celo takóle bi zasukal izjavo: prav gotovo imaš prav ... kot zmeraj ... a se vendar vse moje bitje obotavlja ...

GOSPA: Lojzej, lepo mirno me poslušaj.

DEDEC: Nikar me ne prepričuj: kar čutim, kako ti bom popustil.

GOSPA: Kaj ti pride prvo na misel, ko rečeš: nekaj toplega, vročega?

DEDEC: Topló zakurjena pisarna in vrel punč.

GOSPA: Zakaj blefiraš?

LOJZEJ: Nič te ne ...

GOSPA: Lojzej!

DEDEC: Anica.

GOSPA: Kaj ti pride na misel: toplega, vročega?

DEDEC: Iz oči mi bereš. Tvoja podoba je v špegelčku zenic. Ti mi prideš na misel, toplega, vročega.

GOSPA: In kaj sem jaz?

DEDEC: Ti si vse.

GOSPA: To je pa precej splošno. In tudi malo nesramno.

DEDEC: Zame si ti vse.

GOSPA: Tudi gnoj pa drek pa hudobija pa laž pa mržnja?

DEDEC: Ne daj bog! Ti si zame vse, kar je najboljšega.

GOSPA: No, to je pa že malo bolj precizno.

DEDEC: V meni živiš ne gnoj, marveč presladek cvet; ne mržnja, marveč ljubezen, samo ljubezen in predanost, Anica.

GOSPA: Presladek cvet? Kaj je to?

DEDEC: Lepa ženska, ki mami k ljubezni. Ki je sama ljubezen.

GOSPA: Vidiš, to je nekaj toplega, vročega.

DEDEC: Toplegavročega ...

GOSPA: Smehljaš se, Lojzej — lep si, ko se nasmehneš. Lep moški obraz zrelih let ves v odprtem nasmehu in pod klobukom: stopi takšen na sredo sveta, in ves svet bo tvoj.

DEDEC: Zrcalo bom moral umiti.

GOSPA: Ničesar ni na svetu, da takle moški ne bi mogel priposestvovati.

DEDEC: Smehljam se od spomina, Anica: od toplega in vročega spomina. Kajkrat se je napetilo, da sem se ranjen od ponižanj, ki mi jih je prizadejalo utrudljivo uradniško delo, ves objokan vračal semkaj v najin bodri dom: pričakala si me, tiha, krotka, sočutna, dala si mi, da se razhlipam na tvojih kolenih, v umirjenem tešečem ritmu si me božala po laseh, mi prigovarjala, me hrabrila, in stiska je nehala tiskati srce, tesnoba se je raztreščila in duša je bila znenada brez-

mejna svetla in svobodna poljana ... da je po vsem meni postalo toplo ...

GOSPA: Toplo, mehko, vroče.

DEDEC: Da nisem bil več ihteča reva, ki ti moči naročje s solzami, marveč sem bil velikan, rdečeličen in jasnook ... Cmizdrenje mi je bilo dodobra sčistilo nosnice ...

GOSPA: Ja, vse sorte se zgodi v enem zakonu.

DEDEC: Medtem ko si me tešila, si me tudi pridno usekovala ...

GOSPA: Bila sem ti žena, sestra in mati.

DEDEC: In zdaj sem novorojen in močen duhal tvojo žensko bližino, tvoj pomarančni dih, ženska, ženska, ženska!

GOSPA: Ja: ženska, to ti pride prvo na misel, kadar rečeš: nekaj toplega, vročega.

DEDEC: Anica — kako moreš?

GOSPA: Bodi dedec in si lepo priznaj: nekaj ženskega ti manjka.

DEDEC: Potem ko sem s teboj preživel dvainštirideset let, dve tretjini ...

GOSPA: Nekaj ženskega ti manjka.

DEDEC: Misliš resno?

GOSPA: S takimi rečmi se ne gre hecat. Pa tudi, nam, mrtvim, ni do heca. Ali če rečem bolj natančno: imamo malo drugačen humor. Manjka ti ženske bližine. Tople, vroče, mehke bližine ...

DEDEC: Kje pa naj dobim kaj toplega?

GOSPA: Daj ženitni oglas.

DEDEC: Dobro stoječ mlajši upokojenec ... vzame kaj toplega.

GOSPA: Lojzej, ti si tepček.

DEDEC: Vem, Anica.

GOSPA: V mesto pojdi na promenado, bele rokavice nosi v rokah, roke pa skleni zadaj na hrbtu.

DEDEC: To pa ne bo šlo.

GOSPA: Zakaj ne?

DEDEC: Vidiš, nekoliko daljše roke imam; če jih sklenem zadaj, jih sklenem ne na hrbtu, ampak malo nižje, na riti. Stvar je propadla.

GOSPA: Jih skleni pa na riti! Umij si zobe in ušesa, okrtači plašč, podpri se s kakšno dobro konzervo; vendar se že doma odrigaj. Ali pa počakaj večera, da odprejo študentovski disko. Ali pa se pomujaj na Šmarno goro: ob nedeljah dopoldne se tam vsak z vsakim zgovarja, ne da bi se poznali, beseda da besedo, in če bo kakšna beseda topla ali vroča, si na konju. Ali pojdi pa v banko. Za v banko niti ni treba belih rokavic, moraš pa imeti kemični svinčnik. Če vidiš, da se kaj toplega prav topo ozira naokoli, stopi zraven, obleci ksiht v svoj nepremagljivi nasmeh in ponudi svinčnik na posodo. Tako skleneš kontakt. Ali pojdi pa v Namo ali Maksimarket: tudi med potencialnimi kupci se kaj hitro spletejo čvrste in trajne vezi. To

seveda ne velja za nedeljski avtomobilski sejem, ampak takrat boš tako na Šmarni gori.

DEDEC: Za konzerve ne bo problema. Bele rokavice pa tudi imam; ne vem sicer od kod . . .

GOSPA: Bele rokavice? Od plehmuzke vendar. Tam ste imeli nekaj časa bele rokavice. Ti jih edini od orkestra nisi zgubil.

DEDEC: Bo držalo. Od plehmuzke. Se pravi, se v tej hiši lahko že kmalu znajde . . .

GOSPA: Kaj toplega!

DEDEC: Anica — ampak jaz bi vseeno rajši, če bi ti prišla nazaj.

GOSPA: Lojzej, moraš razumeti, da sem umrla. Da me ni več. Že tako preveč nazaj hodim. Če me v peklenu enkrat zalotijo, bom šla na disciplinsko.

DEDEC: Povej jim, da te potrebujem.

GOSPA: To tiste peklenške birokracije nič ne briga.

DEDEC: Potem mi pa lepo prišparaj en sedež — bolj zadaj pa v sredini; ali pa na balkonu — in pridem nočoj za teboj.

GOSPA: Ne delaj neumnosti, Lojzej, ti rečem, resno ti rečem. A ne zastopiš, da se takole lahko vsaj včasih malo pogovoriva; če se pa fentaš in te izžrebajo v nebesa, sva pa za vselej ločena. Veš, kaj to pomeni — za vselej?

DEDEC: Jaz v nebesa? Ki sem kot otrok tičke streljal? Ki po vojni nisem prestopil cerkvenega praga, marveč brezbožni oblasti celo pomagal zatirati kmečki stan, ki je poleg otrok in prismuknjencev Bogu najbolj pri srcu. Pa tudi ven ga nisem pljunil, marveč sem v moški družbi prav rad pogledal v kozarec in še celo druge podžigal, govoreč jim: „Dajmo ga, fantje, saj nima kosti!“ Pijanci ne bomo videli nebeškega kraljestva.

GOSPA: Zasmrtnih skrivnosti se mi ne ljubi razlagat, a toliko ti namignem, da imaš šanse fifty-fifty.

DEDEC: Pa če bi molil k hudiču — bi se on zavzel, da pridem v pekel?

GOSPA: Lojzej, enega toplega zmaja si pripelji pod to streho, pa boš imel pekel na zemlji.

DEDEC: Bom jaz pisal na komisijo za vloge in pritožbe. Če je lahko pod okriljem zgodovinsko preseženega idealističnega svetovnega nazora Lazar vstal od smrti, zakaj ne bi mogla v naši materialistični znanstvenosocialistični domovini tudi ti vstati od mrtvih — ko da smo mi zdaj kaj slabši! A smo se za to borili?

GOSPA: Pustiva to. Vidim, da si postal precej živčen.

DEDEC: Kaj ne bi bil živčen. Kdo na mojem mestu pa ne bi bil živčen? Na, saj se kar znojim od samih živcev. Vsega imam čez glavo zadosti!

GOSPA: Odpni si vrhnji gumb.

DEDEC: Enkrat se bom fajn razjezil . . . pa bom . . .

GOSPA: Lojzej.

DEDEC: Kaj bom? Nič ne bom. Nič ne morem storiti. Človek je na tem svetu tako prekleto nemočen.

GOSPA: Kje imaš ta bele rokavice?

DEDEC: Kje imam ta bele rokavice? V komodi, v spodnjem predalu, tam, kjer so tudi druge rokavice: ene volnene brez prstov in ene usnjene; v istem predalu sta tudi oba šala, ki ju premorem, in tista baretka, ki sem jo kupil proti tvoji volji in mi je tudi nisi pustila nositi, češ da mi bolj pristaja klobuk... Tudi zdaj, ko te ni, saj vendar vem, da te ni, vem, da te ni, vem, ni, vem, ni, tudi zdaj je ne nosim... baretke... Tebi na ljubo ne. V istem predalu je še škaticla z manšetnimi gumbi in kravatno iglo...

GOSPA: Še zmeraj si tak pedant. Ampak ti moram povedati: pospravljeno imaš, počiščeno pa ne prav vzorno. Prah se nabira na rečeh... In slabo ješ. Zato tudi nimaš nobenega apetita. Vem, ne ljubi se ti kuhat; saj znaš, ampak ne ljubi se ti. Jaz pa sem kuhala rada.

DEDEC: Kuhala si z ljubeznijo, zato si kuhala dobro.

GOSPA: Kuhala sem za ljubezen; ocvrte krompirjeve svaljke si najbolj razumel, bolj kot vsak pogled ali dotik...

(Tresk! Dedec nekaj trešči.)

DEDEC: Dosti! Dosti! Ne maram več teh spominov, kar naprej samo spomini... Kamor pogledam, povsod si ti: povsod obklekljani prtički, toliko tvojih ur, tvojih rok, tvojega dela, povsod tvoj red — na, tamle sem naredil oltarček, klekljarske blazinice, vse tri, okoli njih pa kleklji kot tri garniture apostolov... Povsod si... pa te tvoje butaste keramične pastiričke... Jaz ne morem več. Ne morem živeti s teboj tako, da te ni, ne morem živeti brez tebe. Umrli bi rad! Anica, kje si? Si tukaj? Oglasi se! Anica. Vem, da si tukaj. Vem, da si pri meni. Ne moreš me zapustiti. Bilo je traparija. Bila je zablodela misel... da si umrla. Bilo je sen, da so v tisti grdi žari tvoje oči, usta poljubovana, tvoje lepe noge, resni obraz, nagli nasmeh, jasna, odsekana beseda, tvoja zanesljivost, stanovitnost, vsa tvoja številna imena, vsa imena, ki sem ti jih dal v tolikerih letih dni... in noči, ko sva se objeta imenovala življenje in spočevanje... Zdaj greva ven, Anica, brezpogojno greva ven. Preveč sva doma. Ne zebe me več. In ne maram te tišine, ki je ne ubije noben gramofon... Ta tišina v srcu... Ampak če je srce škaticla, v tej škaticli pa še ena škaticla in v teh škaticlah še škatice brez kraja — je v zadnji, če je sploh katera zadnja, vendar še sla, da bi živel. Še bi živel, žena. — Praviš: pedant. Je pa le dobro, če je človek redoljuben. Vidiš, se odločim takole nahitro, da grem ven, da pridem malo med ljudi, in mi ni treba zdajle pucat čevljev: čakajo očiščeni, svetijo se kot novi... Sicer sem pa opazil, da se novi čevlji pravzaprav ne svetijo. Za take reči imam ostro oko. A ne, Anica. Električna je ugasnjena.

(Rožljanje s ključi, zaklepanje.)

Zaklenem in grem. Nič me ne zadržuje v tem domu, ki ni več dom, kar te ni.

(Pes cvili in kratko, ljubeznivo laja. Redki predmestni promet. Lojzetovi koraki v pesku.)

(Šepetaje) Tesno ob meni stopaj, ženka. Ljudje te ne vidijo. Mislijo: samotni stariček gre na špandir. *(zavpije psu)* Tedi, boš pazil hišo! *(Spet šepeta)* Nameraval sem zdaj že popoldne, k tebi, moje mrtvo življenje, na pokopališče . . .

JANKO: Dober dan!

DEDEC: Dober dan, zdravo, lej ga. Te skor nisem spoznal: prehitro rasteš. Greš iz šole, Janko?

JANKO: Ja, nam je zadnja ura odpadla.

DEDEC: To je dobro, ampak veš kaj bi bilo pa še boljše?

JANKO: Kaj?

DEDEC: Če bi šola pogorela.

(Se skupaj smejeta: dedec in otrok.)

Če bi vaša šola gorela, jaz že ne bi šel gasiti. Ne bi šel gasiti tistega ognja, pa če bi me še tako tiščalo. A mi daš prav? No, živio!

JANKO: Nasvidenje.

(Lojzetovi koraki po asfaltu.)

DEDEC: Potem je pa začelo rositi, mislil sem si, zdaj bo pa ta mrzli dež, in nisem šel k tebi, saj razumeš, ne; kako nerada si šla ti ven, kadar je bilo mokró. Zdaj, zadnje čase. Včasih, prej, nekdanj, pred leti . . . sva se pa za vreme tako eno figo menila. Počasi bom začel kuriti . . . Bo zima, bo zgodaj, jesen se tudi ni obotavljala . . . ampak zdaj je bilo pa en teden babjega poletja. Včeraj se je skisalo. Poletje je bilo kratko. Pomlad pa lepa: Anica moja, odprla se je, kar izbruhnila je na dan tvojega pogreba . . . Prav čudno. — O jezestana, koga moram srečati. Dober dan!

SOSED: Dober dan!

SOSEDA: Dober dan!

DEDEC: Ga že dolgo čakata?

SOSEDA: Ja, kar en čas.

SOSED: Dlje ko ga čakaš, prej pride.

DEDEC: Kadar se človeku mudi, ga zlepa ni od nikoder.

SOSED: No, zdaj pa gre; imate pa res srečo, gospod Žagar.

SOSEDA: Koliko je številka?

SOSED: Ejduš, enka je! Bova še čakala!

DEDEC: Zame bo pa kar dober.

SOSEDA: Midva potrebujeva pa osmico, greva k moji sestri za Bežigrad.

(Avtobus ustavi)

DEDEC: No, nasvidenje.

SOSEDA: } Nasvidenje.
 SOSED: }

(Hrum motorja, kakor se sliši v notranjosti avtobusa, in nerazločen pogovor potnikov.)

DEDEC: Kar pejta k vajini sestri, vaju bo prav vesela. Ena pogoltna baba pa en spreten zaslužkar; pa sta tako stiskaška, da se ne bosta v oppla usedla, da bi šla z njim za Bežigrad. Da vsaj ne bi nikdar prišla tista osmica. Ti pa malo lepše vozi, a nimaš nobenega ušesa za motor, prestavljaš, da se bog usmili. Ti, lepi mladenič, daj pa roko pred usta, če kašljaš. Oziroma robec pred gobec, kot je imel navado reči moj oče še v dobrih starih časih tuberkuloze.

(Avtobus ustavi in spet spelje.)

Ja ampak gospa — saj ta avtobus ne pelje v klavnico! Šofer resda vozi, kot bi imel naloženo govedo, ampak ne gremo v klavnico. Številka ena vozi iz Vižmarij skozi Šentvid, Dravlje (kjer sem vstopil jaz, le oglejte si me) in skozi Šiško v center mesta in od ondi naprej v Mestni log, nikakor pa ne v klavnico. Koliko mesa vas je, gospa. In kako neodločno meso — je hudič, če je pet sedežev prostih — na katerega boste posadili svojo milostljivo. Obraz imate čeden. Četudi je zagotovo videl boljše čase... Je videl dobre, stare čase tuberkuloze?

(Avtobus ustavi in spelje.)

Kako neverjetno noseča ženska, mora biti pa že v enajstem mescu. In to s trojčki. Ali pa četverčki. Če bojo četverčki, bo njihov boter tovarna mleka v prahu. Pride v cerkev cela tovarna z dimnikom in vsemi kravami v prahu... Dimnik potisne v zvonik, krave pošlje na kor... A daj no mir, vrstnik, kar cinobrasto kravato si si zadrnil okoli vratu? Pa je to za najina leta? Sicer si pa odločno starejši. Lahko bi bil moj oče. Če bi bil moj oče, bi rekel temule jetičnemu blondincu: robec pred gobec. Ne bi mogel biti moj oče. Ampak čez sedemdeset si pa že dobro potegnil... Umirjena, težka karmin rdeča, to je zate, zapeljivec, ne pa cinober.

STAREC: *(ponarejen, evidentno notranji glas)* Vi pa blagovolite potovati v Ljubljano kar brez kravate?

DEDEC: *(šepetaje)* Jaz grem na kurbarijo, in ob takih priložnostih ne nosim ne kravate ne gat. Če si hočete sneti tole svarilno rdečo kravato, greva lahko skupaj babe jagat, če seveda niste letos erekcije že preboleli?

STAREC: *(enako kot prej, patetično)* Ženo imam, ljubim jo in sem ji zvest.

DEDEC: *(mirno, jasno)* Tudi jaz imam ženo. Ne, jaz nimam žene. Nimam. Nikogar nimam. Hči se je omožila v Dalmacijo, sin pa je... Moj sin je častitljivo star človek. Star je že štirideset let in ima

temu primerno dvignjen nos, podtaknili so ga v porodnišnici. Anica, ta ni najin. Ti si resda bila, kdor te ni poznal, nekako nedostopna ... malo vzvišeno si delovala ... Marjan je pa prav ošaben ... tako vase zagledan ... Ti nisi bila taka. Bila si uravnovežena ženska, zmeraj si vedela, kaj hočeš, zato je lahko kdo, ki te ni globlje poznal, imel občutek, da si trda ... Saj si res bila stroga. So bile reči, pri katerih nisi poznala pardona. Tale mesnata dama z lepim obrazom, ki je videl boljše čase, pa se mi zdi, poglej jo, mehka, popustljiva ... ne vem, lahko da se motim. Ali pa ko da ji je vseeno. Oprosti, nisem je hotel primerjati s teboj, ne, kje pa ... Kdo pa je zame ona?

MESO: (*evidentno notranji glas*) Kdo sem jaz za vas? Če me že primerjate z mrličem — vsaj to bo treba upoštevati, da sem živa.

DEDEC: Čutila je, hudič babji, čutila, da jo vagam. Lej no, rokce ima pa tako mihne ... klavirja že ne igrajo ... pa delo jim je tudi tuje, to izkušen bralec detektivk takoj opazi. Aha, vsi gremo dol: tuberkolozni mladenič, drobne ročice, gospod Cinober, lepa družčina smo ... samo četverčki se peljejo naprej ...

(*Avtobus se ustavi, izstopimo; hrum mestnega centra. Kolporterjev glas:* »Kdo meče mladim pesek v oči? Od kdaj je levica na desni? Mladina, časopis, ki slači resnico! Nova Mladina! Kupite, preden jo zaplenijo! Vloga sindikata v strukturi oblasti — čigavi so naši sindikati? Nova Mladina!)

U, jebenti, kakšen grd veter. Beživa v kakšno zavetje, Anica. Tebe, ki si duh, lahko še odpihne. Prava burja. Brja, rečejo Kraševci. Greva v prvo ljubljansko veleblagovnico, gospa moja. Narodni magazin. Greva gledat igrače. Veter je doživel pravo renesanso. Pa tepihe bova šla tudi pogledat, seveda, ne boj se. Ti boš kupila tepih, jaz pa bom ležal na njem in se igral z avtomobilčki. Si za to?

(*Glasovi veleblagovnice; glasba iz zvočnika.*)

Kozmetika. Greva više. Pojdiva na tekoče stopnice. Pustiva kozmetiko. Jaz te vidim tako lépo, da je vsaka kozmetika odveč. Izvoli seveda naprej — če ti na eskalatorju poide ravnotežje, da omahneš nazaj, sem tukaj jaz, tvoj krepki dedec, da te ujamem, breztežno misel. Spregovori, Anica, v tej gneči si varna, noben peklenšček ti ne sledi ... A misliš, da je pekel poslal parkeljne za teboj?

(*Zvočnik:* »Cenjene potrošnike obveščamo, da v kletni etaži naše blagovnice poteka akcijska prodaja plastičnih obuv za mokre jesenske in zimske dni. Na voljo so vam škornji vseh velikosti in v različnih barvah. Trpežna nepremočljiva obutev, novost na našem tržišču, ki si jo morate ogledati. Proizvajalec vam jo ponuja po izredno ugodnih cenah. Posebej vas opozarjamo na galoše, po krivici nekoliko pozabljeno obuvalo ...«)

To pa res. Na galoše sem čisto pozabil. In kakor zdaj izvem — po krivici. Sem pa tudi svinja, kako morem biti tako krivičen. Mesce že se nisem spomnil na galoše . . . in nikoli jih nisem imel.

(*»Ne pozabite: suhe noge varujejo pred prehladom. Obiščite kletno etažo naše blagovnice.« Glasba.*)

PRODAJALKA A: Želite, prosim?

DEDEC: Hvala, samo oči pasem.

PRODAJALKA A: Izvolite.

DEDEC: A zgledam tak, ko da kupujem pepelnike? Nimam predsodkov, ampak poln pepelnik čikov je pa nekaj najbolj nagravnega, kar je na svetu. Ja prmejduš. Tudi vaz ne bom kupoval danes. Vsaj ne prav na debelo. »Prosimo, da ne otipavate predmetov.« Ja, pa ne bomo. Resda se komaj zadržujem, ampak red mora biti. Najrajši otipavam predmete. Pa tudi uščipnem kakšnega. No — lej ga: slon v trgovini s porcelanom. To zna biti pa katastrofa. Še toliko večja katastrofa, ker je tudi slon iz porcelana . . . ali iz česa. Keramičen je. In tukaj seveda keramičen pastirček. Flavtist filharmonik v pastirski opravi in z jagenjčkom . . . če ni to bel ovčarski pes? Umetnost. Uboga Anica, kako jo je takale roba spravila iz tira. Naj ti kupim pastirčka s koncertno flavto? O, predragó! Oprosti, greva. Greva, Anica!

(*Zvočnik: »Cenjene potrošnike obveščamo, da v pritlični etaži ponujamo veliko izbiro sveč in nagrobnih svetilk, saj nas le še nekaj dni loči od praznika, ko se bomo spet spomnili svojih dragih, ki jih ni več med nami.« Vesela glasba.*)

No, če bo praznik, se bomo pa spomnili. »Uporaba tekočih stopnic na lastno odgovornost.« (*razburjeno*) Anica — si to ti? Anica? Obrni se! Obrni se! (*mirno*) O moj bog! Pred menoj na stopnicah ženska tvoje postave s tvojo frizuro in v tvojem bež balonskem plašču, prepasana, da je poudarjen vitek pas, čisto po tvoje, zdaj je na vrhu — ampak hoja ni tvoja, zdaj je zastala . . . tudi obraz ni tvoj . . . vsa je druga. Desetletje mlajša; preveč naličen obraz in utrujen, lasje pobarvani, oči ugasle . . . Ta nikomur ničesar ne verjame. Brez dvoma nesrečna ženska . . . Tako, zdaj sem se v njej do kraja zmotil, zdaj grem lahko naprej.

BURJA: Tovariš Žagar!

DEDEC: (*vase*) Ojej joj joj joj . . . (*kar prijazno*) To ste pa vi, Burja!

BURJA: Dober dan, tovariš Žagar. Vam lahko predstavim svojo ženo: moja žena! Tovariš Žagar!

BURJATOVA: Burjatova, me veseli.

DEDEC: Lojze Žagar.

BURJA: S tovarišem Žagarjem sva skupaj delala na špediciji. Tovariš Žagar je bil v računovodstvu, zelo sposoben in priden, vsi so ga hvalili, kako je miren, zdaj je v penziji, o, blagor se vam, blagor

se vam, mi pa še zmeraj vsak dan, sleherno jutro. Kam sta šla? Kje sta?

BURJATOVA: Tamle. Ju imam na očeh.

BURJA: Bosta šla sem! Sta od hudiča, mulca, ju komaj krotim! Kako je v penziji, tovariš Žagar?

DEDEC: Eh, tako ... kakor drugi čjo. (vase) Lej no, kako enaka dvojčka?

BURJA: So slabe penzije, ja berem v časopisih, so slabe.

DEDEC: (zase) Krasna fanta. A da ima taka fanta naš Burja?

BURJA: So slabe penzije, ja, berem v časopisih, so slabe.

sija, tovariš Žagar, sem sinoči gledal televizijo, a ste gledali, še en čas, pravijo, še en čas naj se kar nič ne troštamo, da bo boljše.

DEDEC: Huda jesen, človek se zateče pred burjo, in koga sreča — Evgena Burjo. Uboga moja ušesa.

BURJA: Standard pada, veste. Standard pada, draginja pa narašča, tovariš Žagar. In premalo se naredi za izboljšanje situacije, berem v časopisih, postavlja se gromozansko velike tovarne, na bazi zastarele tehnologije, potem se jih pa konzervira in zapečati, kajne, tovariš Žagar, zapečateni tovarni pa ne more biti rentabilni, če jaz kaj razumem.

(Zdaj govorita hkrati, tako da je Burjeva ekspertiza ozadje Lojzetove velikodušne grenkobe.)

DEDEC:

Le povejte, Burja, olajšajte si dušo. Pa če govorite še take neslaniosti, poslušal vas bom. Dajte si duška. Analizirajte situacijo. Pa da ne bi pozabili na Amerikance pa Ruse, to bi bilo prvič. Tudi vi ste se postarali, Burja, in zobe imate še zdaj tako zanemarjene; bo tudi za to najbrž kriva mednarodna kriza. Žena je pa precej mlajša, kdo bi si mislil, ampak v obraz je tako nekam ... pohojena, ji najbrž tudi ni z rožicami postlano. Ja, tovariš Žagar pa tovariš Žagar, zdaj pa že nehajte, Burja!

BURJA:

Ali pa na primer, če vzamemo stvari nasploh, je tudi jasno, da so zelo veliki problemi, tovariš Žagar, in če gledate televizijo, je rekla sama predsednica, da se jih ne da rešiti čez noč. Pa tudi mednarodni položaj je napet, se vam ne zdi, če se prav pogleda, in kompliciran, ker je namreč tako, da sta dve supersili, dve atomski supersili, ki vlečeta vsaka na svojo stran. Zdaj pa vas vprašam, tovariš Žagar, kaj lahko pri tem narediva vi pa jaz? Vam bom kar povedal, kar naravnost vam bom povedal: Eno figo, tovariš Žagar. Eno figo, takole, vidite, no, še vi jo naredite: to je pa tudi vse.

BURJATOVA: A morata ves čas letat okoli, se ne znata tlele očeta držat?

FANTA A&B: (*govorita hkrati, vendar ne ubrano*) Bunde imajo, ravno take, kot sva rekla: rumene pa rdeče, športne, fantastične so, gremo hiter, da ne bo folk prej vsega pokupil!

BURJATOVA: A sta znorela, kdo bo dal pa denar.

FANT A: Saj niso tko drage...

FANT B: No, dober, niso pocen, ampak kaj je pa dons pocen.

FANT A: Čez pol ure mava košarko.

BURJATOVA: A ne vidita, da se oče pogovarja?

(*BURJA v ozadju ponavlja najbolj splošne fraze svoje prejšnje replike.*)

DEDEC: (*hkrati govori*) A kar pod roko ste me prijeli, Burja, a res, in grem malo z vami na predavanje pa nakupovat... A bi me kar za svojega vzeli? A mama kaj dobro kuha? Kaj bo pa za večerjo? A mi boste povedali pravljico za lahko noč... Da vam ne zaspim že tukajle...

(*V ozadje se poleg Burjevega brbljanja ponovi še reklama za škornje in galoše.*)

Spustite me vendar, Burja, bodo ljudje mislili, da pomagate onemoglemu starcu, jaz lahko sam hodim, kerlc sem, dedec in pol, zdrav ko riba, no ja, razmeroma zdrav, malo pritiska, malo prekisel želodec, malo slabše spim... Hvala, hvala, da ste me spustili.

FANT A: Perfektne bunde, a niso perfektne, lej, oče!

FANT B: Lej no, kakšen sem — v tem me je že sram... še v šolo me je sram v teh capah.

PRODAJALKA B: Želite?

BURJATOVA: Za tale dva naša fanta... malo gledamo... Pa je dragó.

PRODAJALKA B: Veste, pa je še stara cena. Se vam izplača.

BURJATOVA: Kaj praviš, Evgen?

BURJA: Jaz ne vem? Robo si je treba ogledat... potem pa pre-spat... Kajne, tovariš Žagar?

FANTA: Lej, rokav se da proč vzeti...

FANT B: Potegneš zadrgo — zèk — pa imaš brezrokavnik!

DEDEC: Lahko nosiš pa tudi samó rokave?

FANT B: Kaj?

FANT A: A, vi se hecate.

PRODAJALKA B: Najboljše bo, če poskusita.

FANTA oba: Jaa!

BURJA: Naj poskusita... s tem ni še nič rečeno...

PRODAJALKA B: Tamle je ogledalo.

DEDEC: (*zase*) Dvojčki ne potrebujejo ogledal. Saj sta enaka. O ne! Vidim, da dvojčki potrebujejo dvojna ogledala.

BURJA: (*zaupljivo*) Prodal sem avto, veste. Se spominjate, imel sem škodo. Še malo dam zraven, pa ju oblečem za zimo. Sta vse, kar imam. Tovariš Žagar, vam povem: kot bi bila moja. Saj me tudi

kličeta oče. A naj jima kupim, vi mi povejte ... Vi se spoznate na bunde!

FANT A: Čisto kot ulite!

FANT B: Lej, mama — kot da bi bila zame narejena!

FANT A: Obljubila si, mama ...

BURJATOVA: Nič nisem obljubila. Sem rekla: mogoče. Bomo pogledali. In smo pogledali.

FANT B: Oče — pa nama kupita vsaj eno!

BURJATOVA: Oblecita svoje reči!

BURJA: Tovarišica, naredite račun.

FANT B: Uaaa!

FANT A: Bravo!

BURJATOVA: Ampak, Evgen?

BURJA: Prosim, Cveta, že v redu, boš doma povedala.

PRODAJALKA B: Izvolite, plačate pri blagajni.

BURJA: Tovariš Žagar, zelo me je veselilo, malo sva prečesala svetovne probleme ... Nekoliko sem vas zadržal ... Zdaj moram pa na blagajno ...

BURJATOVA: Nasvidenje, gospod.

DEDEC: Nasvidenje.

BURJA: Oglasite se kaj na špediciji, situacijo je treba natančno analizirati. V tem trenutku, ko Washington in Moskva ...

BURJATOVA: Evgen, prosim ...

BURJA: Vsekakor pridite na špedicijo. Nasvidenje, tovariš Žagar.

DEDEC: *(malce oponaša)* Nasvidenje, tovariš Burja.

(Zvočnik: »Dežurni tretje etaže, ponavljam, dežurni tretje etaže naj se javi na oddelku za dojenčka.«)

DEDEC: O ti Burja burjasti!

PRODAJALKA B: Vam lahko s čim postrežem?

DEDEC: *(obotavlja, malo pojeclja)* Ja, če ... če bi bila ... kakšna taka reč ...

PRODAJALKA B: Bunda? Koliko imate številko?

DEDEC: *(vase)* Anica? *(glasno)* Mislim ... dvainpetdeset.

PRODAJALKA B: V kakšni barvi?

DEDEC: *(sebi)* Kaj veselega, gospodična, mojim letom primernega.

PRODAJALKA B: Mogoče tale zamolkla temno zelena? Zelo elegantna, čeprav je kraj ohlapen, športni. Jo boste poskusili? Seveda. Temna olivna barva *(govori z nepopisno sladkim glasom)* je letošnjo jesen prav na vrhu modne lestvice. Povrh je lahki rahlo impregni-rani poliakril, ki diha, vendar ga nekaj deževnih kapelj ne zmōči — kar odbijejo se in spolzijo nizdol ... v mrtvo jesensko listje. Bunda je podložena: kot bi bila nadevana z mehкими deklīškimi dlanmi, da jo boste lahko nosili tudi v najhujšem mrazu na sámo golo kožo. *(šepetaje)* Naj napišem račun? Draga sem ... ampak sladka ... in mlada.

DEDEC: Stojim tako pred ogledalom in sem si všeč. Zmeraj sem bil en kos manekena. Še smrklji sem padel v oči. Kupil bom tole bundo. Nosil jo bom k sivim tvidastim hlačam. (*jasno*) Gospodična, a ni malo prevelika?

PRODAJALKA B: Kroj je nekoliko ohlapen. Dvignite komolce, takole, vidite, kako je udobna. In tudi, malo večje oblačilo je zmeraj bolj toplo. (*šepetaje*) Topló vam bo v njej, mogoče celo vroče. (*glasno-jasno*) Jo boste vzeli, a ne.

DEDEC: Plačal bom s čekom.

PRODAJALKA B: Pri blagajni. Izvolite račun, jaz pa vam jo medtem zavijem.

(*Takoj prepoznamo vožnjo z avtobusom.*)

DEDEC: Hvala, hvala, če ste mi odstopili stol, vendar me ne glejte tako ... pokroviteljsko ... ko da naj vam bom za to zdaj svoje žive dni hvaležen. Da ne bi še vstal in vam eno primazal. Kaj sem pa zdaj kar naenkrat siten. Truden sem, truden sem, to je. Nisi več dvajset let star, Lojze, bi rekla.

(*Znano ustavljanje in speljavanje avtobusa.*)

Kako sta zdaj Burjatova fanta srečna ... Imata vsak svojo bundo ... živo rumeno ... da se dajo rokavi proč vzeti. Še Burja pa gospa bi si morala kupiti take rumene bunde. Bi bili vsi rumeni ko kanarčki ... Ljudje bi se ozirali za njimi ...

VEČ GLASOV } Kako fantastične bunde imate vi štirje!
ZBORNO }

DEDEC: Bi bili banda v bundah. Žolta banda. Temu se reče zanos! Tudi jaz bi moral kupiti rumeno ... Bi bil tudi jaz — kako se že reče: f ... f ... frik! Bi bil frik!

VEČ GLASOV } Ta star Žagar, ja, ta pa je frik!
ZBORNO }

DEDEC: Truden sem. Od česa? Pridem domov ... Lačen nisem pa nič. Malo mleka si bom pogrel. Nič nisem lačen. Greva, bunda.

(*Avtobus ustavi. Speljavanje slišimo od zunaj. Izstopili smo. Žagarjevi koraki po asfaltu.*)

(*si zapoje: tiho, lepo, mogoče malo upočasnjeno, ima časa*)

Urca sedem je odbila,
sonce je za goro šlo,
za njim pa pride blede luna
in žari se nad glavo.
Jaz jo gledam in jo vprašam,
kaj mi za povedat ma,
al ona se za oblake skrije,
mi odgovora ne da. —
Ja, Štancar, madona!

ŠTANCAR: *(pijano)* O, lej ga — Žagar! Pejd sem, ti bom nekaj povedal. Jaz ne grem več domov.

DEDEC: Pa ne moreš tule na ograji sedet. Se boš v hemeroide prehladil.

ŠTANCAR: Saj prav. Bom vsaj crknil.

DEDEC: Ne boš crknil, samo bolelo te bo, ko boš hodil srat.

ŠTANCAR: Una komi čaka, da se stegnem. Da bo lahko družga prpelala.

DEDEC: Bod pameten! Vstan! Pejva!

ŠTANCAR: Sem bil pri Gusteljnu ... Pa mi niso dali več za pit. So rekli: Štancar, dost je za dons, zjutri pa lepo odzun počakte, da odpremo, pa Jovo na novo.

(Tedi laja.)

DEDEC: In tako tud bo.

ŠTANCAR: In tako tud bo! Dokler se ne bom stegnil. Una komi čaka.

DEDEC: Dobro si se ga nabral.

ŠTANCAR: V tem oziru napredujem. Vsak dan v nove zmage. Žagar, ti bom nekaj povedal.

DEDEC: Povej. Poslušam. — Tiho, Tedi! — No?

ŠTANCAR: Midva sva soseda, a je tako?

DEDEC: Tako je.

ŠTANCAR: A sva se kdaj skregala?

DEDEC: Zakaj bi se pa? — Tedi, tiho!

ŠTANCAR: No vidiš.

DEDEC: Pejd noter v hišo, lej, ves si odpet, se boš prehladil.

ŠTANCAR: Bom vsaj crknil.

DEDEC: Pejd noter.

ŠTANCAR: Ti bom nekaj povedal.

DEDEC: Povej.

ŠTANCAR: Jaz mam dons god. Rafael.

DEDEC: Ja — čestitam!

ŠTANCAR: A tud roko mi daš? Lepo od tebe.

Če mi ne bi ti čestital, mi ne bi nobeden. Pri Gusteljnu mi ni hotel noben čestitat. — Na, ven je prišla. Kar začut, kdaj sem pred hišo.

ŠTANCARJEVA: *(od ne prav blizu, plaho)* Rafko! Rafko, a si ti?

ŠTANCAR: Ja, saj grem. Živjo, sosed!

DEDEC: Živjo, Štancar.

(Nekaj korakov po asfaltu, odpiranje vrtnih vrat, veselo Tedijevo lajanje, koraki po pesku.)

DEDEC: Na splošno vzeto, ti preveč lajaš, Tedi. Če ti rečem, da bodi tiho, ne poslušaj. Da bi ubogal, si preneumen; ali pa prepameten, ne vem. Si pazil hišo? Nisi. Ne skači po meni s temi umazanimi tacami. Čakaj, te bom odpel. Tebi je samo za veselje. Da si kakšen

resen pes, tega se ne da reči. Dobiš konzervo. A si vesel? Kaj si bolj vesel: da se je gospodar vrnil domov ali da dobiš večerjo?

(Rožljanje s ključi in odklepanje. Pes še kratko zalaja.)

Aha, če zalajaš enkrat, to pomeni: prvega — gospodarja. Lepo od tebe. A boš v veži počakal? Kje pa, reci, sem preveč vesel. No, pa pejva noter.

(Kratko, proseče lajanje.)

Ne lajat, no! Ne lajat na hladilnik, ti ni nič naredil. Če prede, to še ne pomeni, da je muca. Ne rečem, ko bo začel mijavkat.

(Odpiranje hladilnika.)

No, tlele imava tvojo večerjo. A si vesel.

(Cviljenje. Zapiranje hladilnika.)

Si pa res vesel.

PES: Kar cvilim od smeha, ko vidim, da je na moji konzervi narisana pes, na tvojem tetrapaku pa tele.

DEDEC: A daj no mir! Zberi se malo, Tedi. Bova pogrela. Zate konzervo, zame mleko. Potem pa spat. Boš spal v veži. Zunaj te ponoči zebe. Pa strah te je tudi, a ne? Kar priznaj, Tedi, da si ti en pezde. Ne bom nikomur povedal. Zjutraj te bom pa spustil na dvorišče, boš lahko bevskal na otroke, ko bojo šli v šolo. Posebno na odličnjake, Tedi. No, naj se greje. Saj zate samo toliko, da je mlačno. Jaz hočem pa vroče mleko. Pa malo vode ti dam, če te bo ponoči zažejalo. Samo da ne boš vode polival po veži.

(Ustrezni zvoki: točenje vode, odpiranje vrat.)

No, saj tvoja košta bo že mlačna. Ne smeš zamerit, ampak jaz tegale ne bi jedel. Saj grem jutri k mesarju, ko je petek, se bova za konec tedna slastila. Jaz sicer nimam pravega apetita, boš pa ti pomagal, da se zravna.

(Odpiranje vrat.)

Ja, seveda, prav gotovo. Izvoli v vežo, lakotnik. Šef strežbe privošči dober tek. Pa da ne boš mlaskal.

(Vrata se zaprejo. Šuštenje papirja.)

No, pogledjmo, kaj smo kupili. Bi bil hec, če bi bile zdaj v zavoju kakšne plenice... Anica, si tukaj? *(premolke)* »Lej, mama, kot da bi bila zame narejena!« »Dvignite komolce, vidite, kako je udobna.« Lahka je, topla, mehka... Res pa tudi draga. Kaj praviš, ženka? Vem, da si tukaj. A se kujaš? Sem se premalo ukvarjal s tabo, ko sva bila v mestu? — No, kako se ti zdim?

GOSPA: Tega pritepenega cucka si spustil v hišo. Poležaval bo na preprogah in puščal dlake.

DEDEC: To je moj Tedi.

(Srebanje.)

GOSPA: Ne maram živati.

DEDEC: Jaz nisem vedel, da jih imam pravzaprav rad. (premolke)

GOSPA: Si premišli? Je zate takale športna obleka?

DEDEC: Tiste sive tvidaste hlače, a veš, ribja kost, ki jih nisem skoraj nič nosil, pa tale bunda —

GOSPA: Pa bareta.

DEDEC: Ja. Točno. Pa bareta. Pa pes, ki ga peljem na sprehod.

GOSPA: Lojzej, jaz te ne spoznam. To nisi ti.

DEDEC: Grem ležat. Malo bom bral . . . če zaspim, pa toliko boljše.

GOSPA: Postelja je sama. Daleč naokoli nikogar. Tesno ti bo.

DEDEC: Pa tudi nikogar, da bi me budil, če smrčim.

GOSPA: Da si ne boš nove bunde popacal z mlekom.

DEDEC: V soboto grem na grob.

GOSPA: Zakaj? Saj sem tukaj — s teboj pod to streho.

DEDEC: Ja, tukaj si. Pod to streho, ki sva jo razpela nad svojim gnezdrom. Z menoj si. Ves sem ti zapisan. Nikoli ne boš odšla in nikdar se ne boš vrnila.

GOSPA: Naprej sem šla, utrta sem ti pot in te čakam.

DEDEC: Čakaj . . . čakaj dolgo in potrpežljivo. (premolke) Anica, živet hočem. Vse hočem živet! Daljava tujih krajev, bližina živih bitij, hrup bučnih zabav, snežna tišina — junaštva, prigode, slasti . . . Še sem otrok . . . še je vse pred menoj . . . Kam si šla, Anica?

ANICA: (od daleč, prefiltrirano) Zdaj me ni. Zdaj si s sladko mulatko na Karibih, tolčeš se sredi prevrata, dobivaš pri kartah, ženeš konje v bleščečo belo ravan . . . Zdaj me ni. Še se bom vračala. Nikoli se ne bova raztrgala. Ampak zdaj pojdi ležat, Lojzej . . . in čimprej zaspi.

DEDEC: (vemo, da lepo poje; zdaj iz vsega grla, vmes se zaprejo vrata, da ga slišimo iz sobe; pesem sama je otožna, vendar iz nje-gove interpretacije kipi polnost, da ga, četudi je v drugem prostoru, kar vidimo, kako poje z visoko dvignjeno glavo)

Goreči ogenj brez plamena
v mojem srcu zdaj gori,
nobeden drug ga ne pogasi
kakor tvoje črne oči.